

Vergaderjaar 2011–2012

33 090 X

**Wijziging van de begrotingsstaten van het
Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2011
(wijziging samenhangende met de Najaarsnota)**

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVORSTEL

Wetsartikel 1

De begrotingsstaten die onderdeel zijn van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2011 wijzigingen aan te brengen in de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Defensie (X).

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

De minister van Defensie,
J. S. J. Hillen

B. BEGROTINGSTOELICHTING

De departementale begroting

1. Leeswijzer

Budgettair kader

Uit de hiervoor vermelde samenvattende begrotingsstaat blijkt dat ten opzichte van de eerste supplettoire begroting 2011 een bedrag van € 231,0 miljoen aan de begroting voor 2011 wordt onttrokken en dat het begrotingsbedrag voor de ontvangsten 2011 met € 49,4 miljoen wordt verlaagd. Dit leidt tot een uitgavenbudget van € 8 148,1 miljoen en een ontvangstenbudget van € 450,2 miljoen voor het ministerie van Defensie. Het bedrag voor de in 2011 aan te gane verplichtingen wordt verlaagd met € 230,0 miljoen tot € 8 089,3 miljoen.

Samenvatting belangrijkste begrotingswijzigingen

Tot de belangrijkste begrotingswijzigingen kunnen worden gerekend de neerwaartse bijstelling van de uitgaven met € 80,0 miljoen, het herfaseren van de pensioenen met € 50,0 miljoen en de neerwaartse bijstelling van de ontvangsten uit verkopen van materieel en onroerende goederen van € 52,6 miljoen.

Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

De uitgaven crisisbeheersingsoperaties onder de HGIS begroting worden met € 137,2 miljoen neerwaarts bijgesteld.

Schadeloosstelling veteranen (€ 110 miljoen)

Ter compensatie van de veteranen die voor 1 juli 2007 gewond zijn geraakt tijdens daadwerkelijke uitzending in het kader van oorlogs- of crisisbeheersingsoperaties, wordt € 107,2 miljoen uit de onderuitputting van de HGIS-voorziening crisisbeheersingsoperaties overgemaakt naar de begroting van Defensie. Het restant, inclusief eventueel opwaarts risico, wordt gefinancierd uit de reguliere defensiebegroting (€ 2,8 miljoen).

Op de website van het ministerie van Defensie (www.defensie.nl/missies) is actuele informatie beschikbaar over de verschillende crisisbeheersingsoperaties.

2. Het beleid

Algemeen

Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de begrotingen van de uitgaven en de ontvangsten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2011 met respectievelijk € 231,0 miljoen en € 49,4 miljoen te verlagen. De mutaties die tot deze aanpassingen leiden worden in de Najaarsnota 2011 (Kamerstukken II, 2011–2012,, nr. 1) opgenomen.

De cijfermatige aansluiting ten opzichte van de 1^e supplettoire begroting 2011 is als volgt:

Uitgaven

Stand 1e supplettoire begroting 2011	€ 8 379,135	miljoen
Wijzigingen 2e supplettoire begroting 2011	– € 230,992	miljoen
Stand begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2011	€ 8 148,143	miljoen

Ontvangsten

Stand 1e suppletoire begroting 2011	€ 499,599	miljoen
Wijzigingen 2e suppletoire begroting 2011	– € 49,360	miljoen
Stand begroting Defensie (X) in de Najaarsnota 2011	€ 450,239	miljoen

Overzicht uitgavenmutaties

Bedragen x € 1 miljoen

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Begroting 2011 (incl. amendement)	270,7	583,1	1 295,7	694,0	374,7	2 168,7	1 147,5	2,2	– 4,5	1 731,4	8 263,6
Wijzigingen in samenhang											
met de Voorjaarsnota 2011	48,8	8,6	3,5	8,1	26,3	– 26,6	– 6,8	0,0	70,6	– 16,9	115,5
Stand Voorjaarsnota 2011	319,5	591,7	1 299,2	702,1	401,1	2 142,0	1 140,7	2,2	66,1	1 714,5	8 379,1
Stand Miljoenennota 2012	319,5	591,7	1 299,2	702,1	401,1	2 142,0	1 140,7	2,2	66,1	1 714,5	8 379,1
Nadere wijzigingen:											
A. Autonome wijzigingen:											
B. Beleidsmatige wijzigingen:											
1. Bijstelling uitgaven HGIS	– 137,2										– 137,2
2. Bijstelling uitgaven									– 80,0		– 80,0
3. Herschikking tussen defensieonderdelen		5,1	– 6,4	1,3	0,7	– 101,6	85,4		11,8	53,8	50,0
4. Overhevelingen departementen					0,2		0,5		0,0	– 15,1	– 14,4
5. Bijstelling ontvangsten						– 52,6	1,0		2,2		– 49,4
Stand tweede suppletoire begroting 2011/Najaarsnota 2011	182,3	596,9	1 292,8	703,4	401,9	1 987,8	1 227,6	2,2	0,0	1 753,2	8 148,1

Toelichting

1. Bijstelling uitgaven HGIS

Met deze mutatie wordt het saldo op de voorziening voor crisisbeheersingsoperaties vrijgegeven.

2. Bijstelling uitgaven

Met deze mutatie wordt het saldo van de beleidsuitgaven voor Defensie, die in 2011 niet meer tot besteding komen, vrijgegeven.

3. Herschikkingen tussen defensieonderdelen

Deze mutatie betreft herschikkingen tussen defensieonderdelen, waaronder de concentratie van de facilitaire activiteiten binnen het Facilitair Bedrijf Defensie bij de CDC Bedrijfsgroep Facility Services, het aanvullen van de brandstofvoorraden, het bijstellen van de pensioenen, het bijstellen van de logistieke ondersteuning en uitdeling van de loonbijstelling.

4. Overhevelingen van/naar andere departementen

Tot de belangrijkste overheveling kan worden gerekend een generale mutatie van – € 15,7 miljoen, die betrekking heeft op het niet-relevante deel van de pensioenen en uitkeringen. Daarnaast zijn er diverse overhevelingen met andere departementen voor een totaalbedrag van per saldo € 1,3 miljoen verwerkt.

5. Bijstelling ontvangsten

De uitgavenbegroting is neerwaarts bijgesteld met € 49,4 miljoen. Een andere fasering van de opbrengsten uit verkoop van materieel en onroerende zaken heeft gevolgen voor de ontvangstenbegroting en werkt, conform de regelgeving, door in de uitgavenbegroting.

Overzicht ontvangstenmutaties

Omschrijving	UCBO	CZSK	CLAS	CLSK	CKMar	DMO	CDC	Geh.	Nom.	Alg.	Totaal
Ontwerpbegroting 2011	1,4	13,6	15,8	9,2	4,7	274,4	129,3	0	0	9	457,3
Wijzigingen in samenhang met de Voorjaarsnota 2011						5,3	35,2			1,7	42,3
Stand Voorjaarsnota 2011	1,4	13,6	15,8	9,2	4,7	279,7	164,5	0,0	0,0	10,7	499,6
Stand Miljoenennota 2012	1,4	13,6	15,8	9,2	4,7	279,7	164,5	0,0	0,0	10,7	499,6
Nadere wijzigingen:											
1. Bijstelling ontvangsten verkoopopbrengsten						- 20,7	- 31,9				- 52,6
3. Bijstelling ontvangsten							1,0			2,2	3,2
Stand tweede suppletore begroting 2011/Najaarsnota 2011	1,4	13,6	15,8	9,2	4,7	259,0	133,6	0,0	0,0	12,9	450,2

Toelichting

1. Bijstelling ontvangsten verkoopopbrengsten

De ontvangstenbegroting is neerwaarts bijgesteld met € 52,6 miljoen. Dit houdt verband met een andere fasering van de opbrengsten uit verkoop van materieel en onroerende zaken die op de ontvangstenbegroting van de DMO en het CDC verantwoord worden.

2. Bijstelling ontvangsten

De ontvangsten worden bijgesteld met € 3,2 miljoen, onder andere vanwege een bijdrage van de baten-lastendiensten.

Budgettaire gevolgen van beleid

Beleidsartikel 20 Uitvoeren crisisbeheersingsoperaties

Omschrijving	Stand ontwerp-begroting 2011	Stand 1e suppletore begroting 2011	Mutaties 2e suppletore begroting	Stand 2e suppletore begroting 2011
Verplichtingen	270 694	319 464	-137 200	182 264
Uitgaven operaties				
Vrede en stabiliteit in Europa/Balkan, waarvan	2 300	8 500	- 1 300	7 200
EUFOR Althea	1 300	6 900	- 900	6 000
EULEX	800	800	- 200	600
KFOR		600	- 50	550
EUPM	200	200	- 150	50
Vrede en stabiliteit in Afghanistan, waarvan	105 210	238 210	- 114 386	123 824

Omschrijving	Stand ontwerp- begroting 2011	Stand 1e supplettoire begroting 2011	Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supple- toire begroting 2011
ISAF		13 000	- 3 000	10 000
Nationale bijdrage aan ISAF-staven	5 000	13 000	0	13 000
ISAF <i>redeployment</i>	100 000	100 000	- 52 000	48 000
EUPOL	210	210	- 100	110
Geïntegreerde Politiemissie <i>deployment</i>		36 500	- 18 500	18 000
Geïntegreerde Politiemissie instandhouding		75 500	- 40 811	34 689
Geïntegreerde Politiemissie <i>redeployment</i>				0
UNAMA			25	25
Vrede en stabiliteit in het Midden-Oosten, waarvan	540	640	- 70	570
EUBAM	40	40	- 40	0
UNTSO	500	600	- 30	570
Vrede en stabiliteit in Afrika, waarvan	10 300	26 420	3 440	29 860
EU NAVFOR Atalanta	1 000	400	4 000	4 400
EUFOR Tchad/RCA		20		20
UNMIS	400	1 400	- 400	1 000
EUSEC (FIN)	100	100	110	210
UNAMID	100	100	- 70	30
Ocean Shield	8 700	9 800	0	9 800
Libië (<i>Unified Protector</i>)		14 600	- 200	14 400
Vrede en stabiliteit in Irak, waarvan	0	800	- 400	400
NTM-I		800	- 400	400
Vrede en stabiliteit in de Perzische Golf, waarvan	0	375	35	410
CFMCC		200	50	250
NLTC		175	- 15	160
Vrede en stabiliteit in de Azië, waarvan	0	0	0	0
EUMM		0		0
Overige missies, waarvan	7 700	6 600	- 4 600	2 000
Missies algemeen	5 500	6 600	- 4 600	2 000
Bijdrage aan politiemissies	2 200	0		0
Totaal uitgaven operaties	126 050	281 545	- 117 281	164 264
Uitgaven contributies, waarvan				
NAVO CRO/EU-contributies	16 000	17 000	1 000	18 000
Totaal uitgaven contributies	16 000	17 000	1 000	18 000
beleidsmatige mutaties				
Vrijval budget voorziening crisisbeheersoperaties			- 137 200	- 137 200
totaal beleidsmatige mutaties			- 137 200	
Voorziening HGIS	128 644	20 919	- 20 919	0
Totaal uitgaven	270 694	319 464	- 137 200	182 264
Ontvangsten				
Totaal ontvangsten	1 407	1 407	0	1 407

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Programma- uitgaven	Totaal
Beleidsmatige mutaties 2e supp		
Vrijval budget HGIS	- 137 200	- 137 200
<i>ISAF Redeployment</i>	- 52 000	- 52 000
<i>GPM Deployment</i>	- 18 500	- 18 500
<i>GPM Instandhouding</i>	- 40 811	- 40 811
<i>Bijstelling overige missies</i>	- 5 970	- 7 970
<i>bijstelling contributies</i>	1 000	1 000
<i>vrijval voorziening hgis</i>	- 20 919	- 20 919

Omschrijving	Programma- uitgaven	Totaal
Totaal beleidsmatige mutaties	- 137 200	- 137 200
Totaal mutaties	- 137 200	- 137 200
Verwerking vrijval hgis		
<i>Doorschuijf operaties naar 2012</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>
<i>Schadeloosstelling veteranen</i>	<i>107 200</i>	<i>107 200</i>

Toelichting

Algemeen

De uitgaven voor de verschillende missies zijn neerwaarts bijgesteld. Deze bijstelling wordt voor een bedrag van € 30 miljoen toegevoegd aan de voorziening HGIS, ter afdekking van de lopende verplichtingen van de operaties in 2012 en € 107,2 miljoen wordt overgemaakt naar de reguliere defensiebegroting ter financiering van de schadeloosstelling veteranen.

ISAF

Door meevallers in de resterende activiteiten voor herstel van helikopters en ander eerder teruggekeerd materieel, is de raming voor 2011 met € 3 miljoen neerwaarts bijgesteld.

ISAF Redeployment

De raming voor 2011 is met € 52 miljoen naar beneden bijgesteld, waarvan € 11 miljoen wordt doorgeschoven naar 2012. Dit wordt veroorzaakt door verschillende factoren. In de redeployment taskforce is minder personeel dan voorzien ingezet en bovendien is de taskforce sneller dan gepland afgebouwd. Er is minder materieel naar Nederland getransporteerd door afstoting en schenkingen aan internationale partners in het missiegebied en door het achterblijven van materieel voor de nieuwe Geïntegreerde Politietrainingsmissie. Hierdoor is ook de behoefte voor herstel van het materieel verminderd en bovendien is ten gevolge van de bezuinigingsmaatregelen bij Defensie voor een deel van het wel teruggekeerde materieel geen herstel meer nodig.

Geïntegreerde Politietrainingsmissie (GPM) Deployment

Er is vertraging ontstaan bij het realiseren van de permanente infrastructuur in Kunduz en Mazar-e-Sharif. Daardoor is de verhuizing van de Air Task Force (ATF) en het Contingentscommando (CONTCO) van Kandahar naar Mazar-e-Sharif ook vertraagd. Hierdoor treedt er een verschuiving op van € 7 miljoen van 2011 naar 2012.

GPM Instandhouding

De raming voor 2011 is met € 40,8 miljoen naar beneden bijgesteld. Dit hangt samen met de gewijzigde uitgangspunten t.o.v. de initiële raming in januari 2011, waaronder de iets latere start en gefaseerde opbouw van de instandhoudingsfase.

EU NAVFOR Atalanta

De Nederlandse bijdrage aan piraterijbestrijdingsoperaties *Atalanta* (EU) en *Ocean Shield* (NAVO) is tot eind 2012 verlengd (Kamerstuk 29 521, nr. 168). Voor de inzet van Hr.Ms. Zuiderkruis in *Atalanta* in de tweede helft van 2011 is de raming met € 4,0 miljoen verhoogd.

Operation Unified Protector (OUP)

De Nederlandse bijdrage aan deze operatie is twee maal verlengd (Kamerstukken 32 623, nr. 24 en 47). De bijbehorende raming is geactualiseerd hetgeen resulteert in een verhoging met € 0,2 miljoen.

NAVO/EU-contributies

Conform de bij de start van OUP uitgesproken verwachting (Kamerstuk 32 623, nr. 6) heeft de NAVO besloten het budget voor common funded operaties te verhogen, met name voor de inzet in Afghanistan en Libië. De raming voor 2011 is daarom met € 1 miljoen naar boven bijgesteld.

Beleidsartikel 21 Commando zeestrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e suppletoire begroting 2011	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting 2011
Verplichtingen	572 492	572 860	5 122	577 982
Uitgaven				
Programma-uitgaven				
Commando Zeestrijdkrachten Nederland	494 596	491 488	5 058	496 546
<i>waarvan Operationele eenheden</i>	393 535	390 597	4 683	395 280
<i>waarvan Opleidingen</i>	101 061	100 891	375	101 266
Commando Zeestrijdkrachten Caribisch gebied	46 967	46 921	64	46 985
Kustwacht Nederland	24 329	28 115	0	28 115
Kustwacht voor het Koninkrijk der Nederlanden in het Caribisch gebied	2 871	2 871	0	2 871
Totaal programma-uitgaven	568 763	569 395	5 122	574 517
Apparaatsuitgaven				
Staf Commando Zeestrijdkrachten	17 407	17 143	0	17 143
Bijdragen aan baten-lastendiensten	5 204	5 204	0	5 204
Totaal apparaatsuitgaven	22 611	22 347	0	22 347
Totaal uitgaven	591 374	591 742	5 122	596 864
Totaal ontvangsten	13 564	13 564	0	13 564

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling loonbijstelling 2011	2 073		2 073
Facilitair bedrijf defensie	- 1 574		- 1 574
Diverse kleine mutaties	623		623
Bijstellen gereedstelling	4 000		4 000
Totaal beleidsmatige mutaties	5 122	0	5 122
Totaal mutaties	5 122	0	5 122

Toelichting

Uitdeling loonbijstelling 2011

Deze mutatie betreft de uitdeling van de loonbijstelling naar de defensie-onderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor zorg en het ABP.

Facilitair Bedrijf Defensie

De facilitaire activiteiten binnen Defensie worden geconcentreerd binnen het Facilitair Bedrijf Defensie bij de CDC Bedrijfsgroep Facility Services.

Diverse kleine mutaties

Een groot aantal (kleine) exploitatiemutaties zijn op dit artikelonderdeel verwerkt om op de verwachte eindrealisatie te komen.

Bijstellen gereedstelling

Om knelpunten in de operationele gereedheid te voorkomen, worden de CZSK budgetten voor oefentoelagen bijgesteld.

Beleidsartikel 22 Commando landstrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e suppletoire begroting 2011	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting 2011
Verplichtingen	1 325 905	1 299 227	- 6 417	1 292 810
Uitgaven				
Programma-uitgaven				
Commando landstrijdkrachten	1 061 647	1 065 286	- 6 976	1 058 310
<i>waarvan Operationele eenheden</i>	<i>819 473</i>	<i>820 885</i>	<i>- 9 822</i>	<i>811 063</i>
<i>waarvan Opleidingen</i>	<i>242 174</i>	<i>244 401</i>	<i>2 846</i>	<i>247 247</i>
Totaal programma-uitgaven	1 061 647	1 065 286	- 6 976	1 058 310
Apparaatsuitgaven				
Staf Commando landstrijdkrachten	246 076	215 759	559	216 318
Bijdragen aan baten-lastendiensten	18 182	18 182	0	18 182
Totaal apparaatsuitgaven	264 258	233 941	559	234 500
Totaal uitgaven	1 325 905	1 299 227	- 6 417	1 292 810
Totaal ontvangsten	15 823	15 823	0	15 823

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling loonbijstelling 2011	4 565	528	5 093
Facilitair bedrijf defensie	- 11 403	- 597	- 12 000
Diverse kleine mutaties	- 138	628	490
Totaal beleidsmatige mutaties	- 6 976	559	- 6 417
Totaal mutaties	- 6 976	559	- 6 417

Toelichting

Uitdeling loonbijstelling 2011

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling naar de defensieonderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor zorg en het ABP.

Facilitair Bedrijf Defensie

De facilitaire activiteiten binnen Defensie worden geconcentreerd binnen het Facilitair Bedrijf Defensie bij de CDC Bedrijfsgroep Facility Services.

Diverse kleine mutaties

Een groot aantal (kleine) exploitatiemutaties zijn op dit artikelonderdeel verwerkt om op de verwachte eindrealisatie te komen.

Beleidsartikel 23 Commando luchtstrijdkrachten

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e suppletoire begroting 2011	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting 2011
Verplichtingen	681 334	682 108	1 272	683 380
Uitgaven				
Programma-uitgaven				
Commando Luchtstrijdkrachten Nederland	600 575	597 436	3 327	600 763
<i>waarvan Operationele eenheden</i>	<i>531 114</i>	<i>531 525</i>	<i>2 503</i>	<i>534 028</i>
<i>waarvan Opleidingen</i>	<i>69 461</i>	<i>65 911</i>	<i>824</i>	<i>66 735</i>
Totaal programma-uitgaven	600 575	597 436	3 327	600 763
Apparaatsuitgaven				
Staf Commando Luchtstrijdkrachten	93 465	96 205	- 2 055	94 150
Bijdragen aan baten-lastendiensten	7 294	8 467	0	8 467
Totaal apparaatsuitgaven	100 759	104 672	- 2 055	102 617
Totaal uitgaven	701 334	702 108	1 272	703 380
Totaal ontvangsten	9 181	9 181		9 181

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling loonbijstelling 2011	1 982		1 982
Facilitair bedrijf defensie	- 1 277		- 1 277
Diverse kleine mutaties	2 622	- 2 055	567
Totaal beleidsmatige mutaties	3 327	- 2 055	1 272
Totaal mutaties	3 327	- 2 055	1 272

Toelichting

Uitdeling loonbijstelling 2011

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling naar de defensieonderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor zorg en het ABP.

Facilitair Bedrijf Defensie

De facilitaire activiteiten binnen Defensie worden geconcentreerd binnen het Facilitair Bedrijf Defensie bij de CDC Bedrijfsgroep Facility Services.

Diverse kleine mutaties

Een groot aantal (kleine) exploitatiemutaties zijn op dit artikelonderdeel verwerkt om op de verwachte eindrealisatie te komen.

Beleidsartikel 24 Commando Koninklijke marechaussee

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e supplettoire begroting 2011	Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting 2011
Verplichtingen	395 351	401 053	882	401 935
Uitgaven				
Programma-uitgaven				
Operationele taakvelden	350 560	370 848	198	371 046
<i>waarvan Operationele eenheden</i>	<i>309 176</i>	<i>327 431</i>	<i>1 589</i>	<i>329 020</i>
<i>waarvan Opleidingen</i>	<i>41 384</i>	<i>43 417</i>	<i>- 1 391</i>	<i>42 026</i>
Totaal programma-uitgaven	350 560	370 848	198	371 046
Apparaatsuitgaven				
Staf Koninklijke marechaussee	27 173	27 300	684	27 984
Bijdragen aan baten-lastendiensten	2 882	2 905	0	2 905
Totaal apparaatsuitgaven	30 055	30 205	684	30 889
Totaal uitgaven	380 615	401 053	882	401 935
Totaal ontvangsten	4 652	4 652	0	4 652

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling loonbijstelling 2011	1 281	137	1 418
Facilitair bedrijf defensie	- 533	- 73	- 606
Diverse kleine mutaties innovatieprojecten	- 775	620	- 155
	225	0	225
Totaal beleidsmatige mutaties	198	684	882
Totaal mutaties	198	684	882

Toelichting

Uitdeling loonbijstelling 2011

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling naar de defensieonderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor zorg en het ABP.

Facilitair Bedrijf Defensie

De facilitaire activiteiten binnen Defensie worden geconcentreerd binnen het Facilitair Bedrijf Defensie bij de CDC Bedrijfsgroep Facility Services.

Diverse kleine mutaties

Een groot aantal (kleine) exploitatiemutaties zijn op dit artikelonderdeel verwerkt om op de verwachte eindrealisatie te komen.

Innovatieprojecten

In het kader van innovatieprojecten is door het ministerie van Veiligheid en Justitie budget overgeheveld voor de verbetering van het «slikkers-toilet» en voor het project *Mindfulness*.

Beleidsartikel 25 Defensie Materieel Organisatie

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e supplettoire begroting 2011	Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting 2011
Verplichtingen	1 794 527	2 122 038	- 154 209	1 967 829
Uitgaven				
Programma-uitgaven				
Investerings zeestrijdkrachten	312 520	243 520	0	243 520
Investerings landstrijdkrachten	292 028	244 728	0	244 728
Investerings luchstrijdkrachten	336 881	281 681	- 38 900	242 781
Investerings Koninklijke marechaussee	21 450	21 569	0	21 569
Investerings Defensiebreed	245 489	165 719	- 52 566	113 153
Investerings overig	23 202	23 202	0	23 202
Logistieke ondersteuning zeestrijdkrachten	247 462	269 307	- 9 805	259 502
Logistieke ondersteuning landstrijdkrachten	300 263	321 500	- 40 215	281 285
Logistieke ondersteuning luchstrijdkrachten	286 834	323 232	- 16 846	306 386
Totaal programma-uitgaven	2 066 129	1 894 458	- 158 332	1 736 126
Apparaatsuitgaven				
Staf Defensie Materieel Organisatie	238 563	245 799	4 123	249 922
Bijdragen aan baten-lastendiensten	1 781	1 781	0	1 781
Totaal apparaatsuitgaven	240 344	247 580	4 123	251 703
Totaal uitgaven	2 306 473	2 142 038	- 154 209	1 987 829
Totaal ontvangsten	274 367	279 691	- 20 700	258 991
Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Investerings	Totaal
Autonome mutaties				
Totaal autonome mutaties	0	0	0	0
Beleidsmatige mutaties				
Uitdeling loonbijstelling 2011		2 424		2 424
Facilitair bedrijf defensie	- 319	- 8		- 327
Effecten beleidsvisie	- 27 200			- 27 200
Diverse kleine mutaties	- 3 867	2 327		- 1 540
Aanvullen brandstofvoorraden	38 900		- 38 900	0
Bijstellen exploitatie	- 75 000			- 75 000
Bijstelling investeringen			- 52 566	- 52 566
Totaal beleidsmatige mutaties	- 67 486	4 743	- 91 466	- 154 209
Totaal mutaties	- 67 486	4 743	- 91 466	- 154 209

Toelichting

Uitdeling loonbijstelling 2011

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling naar de defensieonderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor zorg en het ABP.

Facilitair Bedrijf Defensie

De facilitaire activiteiten binnen Defensie worden geconcentreerd binnen het Facilitair Bedrijf Defensie bij de CDC Bedrijfsgroep Facility Services.

Effecten beleidsvisie

Betreft de gevolgen van maatregelen in de beleidsvisie voor de operationele activiteiten in 2011. Het gaat hier met name om het stilzetten van tank-, F-16- en Cougar-eenheden.

Diverse kleine mutaties

Een groot aantal (kleine) exploitatiemutaties zijn op dit artikelonderdeel verwerkt om op de verwachte eindrealisatie te komen.

Aanvullen brandstofvoorraden

De brandstofvoorraden worden in 2011 aangevuld naar het gewenste niveau om de beschikbaarheid van brandstof in 2012 te garanderen. Financiering vindt plaats vanuit de vertraging bij het investeringsproject Chinook.

Bijstellen exploitatie

Mede door het aanhouden van grote uitgaven tot na de beleidsvisie en de doorlooptijden van verwerving en levering, wordt voor 2011 de raming voor exploitatie-uitgaven bij de Logistieke ondersteuning zee-, land- en luchtmachtstrijdkrachten neerwaarts bijgesteld.

Bijstelling investeringen als gevolg van lagere verkoopopbrengsten

De naar latere jaren vertraagde verkoopopbrengsten van roerende goederen bij de DMO voor € 20,7 miljoen en van onroerende goederen bij het CDC voor € 31,9 miljoen, worden in 2011 ten laste van de investeringen van de DMO verwerkt. De mutatie betreft voornamelijk de vertraging van de projecten NH-90 en Boxer.

Ontvangsten

De ontvangsten van de DMO worden per saldo verlaagd met € 20,7 miljoen vanwege naar 2012 vertraagde verkoopopbrengsten.

Beleidsartikel 26 Commando DienstenCentra

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e suppletoire begroting 2011	Mutaties 2e suppletoire begroting	Stand 2e suppletoire begroting 2011
Verplichtingen	1 162 760	1 140 688	86 911	1 227 599
Uitgaven				
Programmauitgaven				
Bedrijfsgroep informatievoorziening en technologie	50 240	55 842	2 153	57 995
Bedrijfsgroep Transport	88 887	74 044	- 1 029	73 015
Bedrijfsgroep Gezondheidszorg	76 815	81 319	4 472	85 791
Bedrijfsgroep Facility Services	160 281	170 551	14 039	184 590
Bedrijfsgroep Defensie Personele diensten	94 043	103 162	- 10 414	92 748
Nederlandse Defensie Academie	52 021	57 073	- 6 064	51 009
Attachés	20 688	20 688	0	20 688
Investeringen Infrastructuur	233 401	170 551	72 897	243 448
Investeringen Informatievoorziening	95 087	84 987	- 1 209	83 778
Exploitatie Informatievoorziening	145 423	137 459	1 000	138 459
Totaal programmauitgaven	1 016 886	955 676	75 845	1 031 521
Apparaatuitgaven				
Staf Commando DienstenCentra	136 007	175 145	11 366	186 511
Bijdragen aan baten-lastendiensten	9 867	9 867	- 300	9 567
Totaal apparaatuitgaven	145 874	185 012	11 066	196 078
Totaal uitgaven	1 162 760	1 140 688	86 911	1 227 599
Totaal ontvangsten	129 269	164 535	- 30 866	133 669

Omschrijving	Programma- uitgaven	Apparaats- uitgaven	Investerings	Totaal
Autonome mutaties				
Totaal autonome mutaties	0	0	0	0
Beleidsmatige mutaties				
Liaisons	500			500
Uitdeling loonbijstelling 2011	2 319	675		2 994
Facilitair bedrijf defensie	15 890	- 106		15 784
Diverse mutaties	- 15 761	10 497	- 1 000	- 6 264
Infra investeringen			72 897	72 897
doorwerking ontvangsten	1 000			1 000
Totaal beleidsmatige mutaties	3 948	11 066	71 897	86 911
Totaal mutaties	3 948	11 066	71 897	86 911

Toelichting

Liaisons Ambassade

Ten behoeve van de inzet van 2 Kmar liaisons op Nederlandse Ambassades is van het ministerie van Veiligheid en Justitie budget overgeheveld.

Uitdeling loonbijstelling 2011

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling naar de defensieonderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor zorg en het ABP.

Facilitair Bedrijf Defensie

De facilitaire activiteiten binnen Defensie worden geconcentreerd binnen het Facilitair Bedrijf Defensie bij de CDC Bedrijfsgroep Facility Services.

Diverse mutaties

In verband met extra uitgaven voor de Defensie Beveiligings en Bewakings Organisatie op het artikel staf CDC en ten behoeve van diverse kleinere infrastructurele projecten, vindt binnen CDC een herschikking plaats. Daarnaast is een groot aantal (kleine) exploitatiemutaties op dit artikelonderdeel verwerkt om op de verwachte eindrealisatie te komen.

Infra investeringen

In verband met het sneller realiseren van diverse kleinere projecten wordt een hogere realisatie voor de infrastructurele investeringen geraamd. Daarnaast zal voor het project Nieuwbouw Gilze Rijen een deel van de lening uit eerdere jaren worden afgelost.

Ontvangsten

Doordat verkoopopbrengsten voor onroerende zaken naar 2012 vertragen, worden de ontvangsten van het CDC in 2011 verlaagd met € 31,9 miljoen.

Niet-beleidsartikel 80 Nominaal en onvoorzien

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e supplettoire begroting 2011	Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting 2011
Verplichtingen	- 4 516	65 171	- 65 171	0
Uitgaven				
Programma-uitgaven				
Nominaal	0	66 072	- 66 072	0
Onvoorzien	- 4 516	0		
Totaal uitgaven	- 4 516	66 072	- 66 072	0

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Bijstelling loonbijstelling 2011	- 22 706		- 22 706
Herschikking tussen defensieonderdelen	34 458		34 458
Doorwerking ontvangsten	2 180		2 180
internetconsultatievoorziening	- 4		- 4
vrijval budget 2011	- 80 000		- 80 000
Totaal beleidsmatige mutaties	- 66 072	0	- 66 072
Totaal mutaties	- 66 072	0	- 66 072

Toelichting

Beleidsmatige mutaties

Het totaal aan mutaties van per saldo - € 66,1 miljoen leidt er toe dat dit artikel Nominaal en onvoorzien in deze tweede supplettoire begroting op nihil komt. Het betreft enerzijds de uitdeling van loonbijstelling naar de defensieonderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor de zorg en het ABP. Anderzijds betreft dit het resultaat van de bij de defensieonderdelen verwerkte mutaties op grond van compensaties en herschikkingen van de exploitatie- en investeringsbudgetten. Hierbij is een integrale defensiebrede afweging gemaakt binnen de budgettaire kaders voor 2011. Tevens is de doorwerking van de hogere ontvangsten van de Bestuursstaf ten gunste van dit artikel geboekt.

Een bedrag van per saldo € 80 miljoen komt dit jaar niet meer tot betaling en loopt via de eindejaarsmarge mee naar 2012.

Niet-beleidsartikel 90 Algemeen

Bedragen x EUR 1 000

Omschrijving	Stand oorspronkelijk vastgestelde begroting 2011	Stand 1e supplettoire begroting 2011	Mutaties 2e supplettoire begroting	Stand 2e supplettoire begroting 2011
Verplichtingen	1 721 676	1 714 495	38 719	1 753 214
Uitgaven				
Apparaatsuitgaven				
Bestuursstaf	122 867	128 653	- 4 877	123 776
Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst	78 968	76 552	- 3 426	73 126
Totaal apparaatsuitgaven	201 835	205 205	- 8 303	196 902
Programma-uitgaven				
Pensioenen en uitkeringen	1 177 179	1 143 040	69 272	1 212 312
Wachtgelden, inactiviteitswedden en SBK-gelden	125 074	126 456	- 3 476	122 980
Ziektekostenvoorziening	6 218	6 218	0	6 218
Milieu-uitgaven	5 470	5 687	- 1 000	4 687
Subsidies en bijdragen	19 314	21 456	241	21 697
Bijdragen aan de NAVO	75 559	81 684	- 14 896	66 788
Internationale samenwerking	4 019	4 009	- 514	3 495
Wetenschappelijk onderzoek	65 774	81 099	- 5 845	75 254
Overige uitgaven	41 234	39 641	3 240	42 881
Totaal programma-uitgaven	1 519 841	1 509 290	47 022	1 556 312
Totaal uitgaven	1 721 676	1 714 495	38 719	1 753 214
Totaal ontvangsten	9 046	10 746	2 206	12 952

Omschrijving	Programma-uitgaven	Apparaats-uitgaven	Totaal
Autonome mutaties			
Totaal autonome mutaties	0	0	0
Beleidsmatige mutaties			
Uitdeling loonbijstelling 2011	5 737	985	6 722
Bijdrage bzk		600	600
Vrijgave niet relevant deel pensioenen	- 15 727		- 15 727
Diverse mutaties	- 18 248	- 9 888	- 28 136
Bijstelling pensioenen	25 260		25 260
fasering pensioenen	50 000		50 000
Totaal beleidsmatige mutaties	47 022	- 8 303	38 719
Totaal mutaties	47 022	- 8 303	38 719

Toelichting

Uitdeling loonbijstelling 2011

Het betreft hier de uitdeling van de loonbijstelling naar de defensieonderdelen in samenhang met de gewijzigde premies voor zorg en het ABP.

Bijdrage BZK

Het ministerie van Binnenlandse Zaken draagt bij aan een gezamenlijke claim voor het gebruik van radiofrequenties.

Vrijgave pensioenen en uitkeringen

Op grond van het vermoedelijk beloop 2011 van de niet-relevante uitgaven voor pensioenen en uitkeringen zijn de budgetten verlaagd ten gunste van het generale beeld.

Diverse mutaties

Een groot aantal exploitatie-mutaties zijn op dit artikel verwerkt om op de verwachte eindrealisatie van de diverse artikelonderdelen te komen. Hierbij is de raming voor wachtgeld, de bijdrage aan NAVO-investeringen en wetenschappelijk onderzoek neerwaarts bijgesteld. Daarnaast zijn er diverse kleinere mutaties.

Bijstelling pensioenen / fasering pensioenen

De raming voor pensioenen is bijgesteld op basis van het realisatiebeeld, waarbij een eerder in 2012 geplande betaling nu in 2011 betaald wordt.

Ontvangsten

De hogere ontvangsten hebben betrekking op een bijdrage van de baten-lastendiensten aan de bij het artikel algemeen opgenomen wachtgelden, inactiviteitswedden en SBK-gelden.